

Джигир Д.Г., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Гончарук С.Т., к.ю.н., професор

ФОРМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСОБИ В ПРОВАДЖЕННЯХ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Реалізація права на захист громадян в провадженні у справах про адміністративні правопорушення набуває особливого значення в умовах поглиблення демократизації нашого суспільства, посилення правових засобів захисту прав і свобод людини у її взаємовідносинах з державою, утвердження конституційних гарантій забезпечення принципів верховенства права, законності і соціальної справедливості у стосунках громадян з суб'єктами владних повноважень. Належний захист прав, свобод і законних інтересів особи у провадженнях у справах про адміністративні правопорушення за допомогою існуючих правових засобів є реальною необхідністю. Адже однією з важливих причин порушення прав особи в такому провадженні зі сторони суб'єктів, наділених владними повноваженнями щодо розгляду і вирішення справи, є неналежна якість чинного законодавства, зокрема Кодексу України про адміністративні правопорушення [1].

Захист прав, свобод і законних інтересів учасників провадження у справах про адміністративні правопорушення за допомогою існуючих в адміністративному законодавстві України засобів є реальною необхідністю. Однією з причин порушень вказаних прав є їх недотримання зі сторони суб'єктів, наділених владними повноваженнями щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення і прийняття по них відповідних рішень. Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) передбачає певну систему засобів захисту прав і законних інтересів учасників провадження у справах про адміністративне правопорушення.

Аналіз чинного адміністративно-деліктного законодавства України дає змогу виділити два види проваджень у справах про адміністративні правопорушення: спрощене та звичайне [2, с. 89].

Спрощене провадження застосовується щодо відносно невеликої кількості правопорушень, безпосередньо передбачених ст. 258 КУпАП. Таке провадження характеризується мінімумом процесуальних дій та їх оперативністю. Протокол про адміністративне правопорушення в цьому провадженні не складається. У таких випадках уповноваженими органами або їх посадовими особами на місці вчинення правопорушення виноситься постанова у справі відповідно до вимог ст. 283 КУпАП, штраф

накладається і стягується, а попередження оформлюється на місці вчинення правопорушення. Про стягнення штрафу порушнику видається квитанція про його сплату.

Якщо ж під час складання постанови у справі особа оспорить допущене порушення і адміністративне стягнення, то уповноважена посадова особа зобов'язана скласти протокол про адміністративне правопорушення відповідно до ст. 256 КУпАП і провадження здійснюється у звичайному порядку.

Варто звернути увагу на окремі законодавчі неузгодженості і в процесі спрощеного провадження. Так, ст. 258 КУпАП встановлено, що протокол про адміністративне правопорушення не складається у разі вчинення правопорушення, передбаченого ст. 153 КУпАП, якщо розмір штрафу не перевищує трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Водночас санкція цієї статті передбачає штраф у розмірі від 10 до 30 неоподатковуваних мінімумів на громадян і від 30 до 50 мінімумів на посадових осіб. Частиною другою ст. 258 КУпАП також передбачено, що протокол не складається у разі вчинення адміністративних правопорушень, розгляд яких віднесено до компетенції Національної поліції, а це більше півсотні різних правопорушень. Вони можуть виявлятися різними працівниками поліції, у тому числі і такими, що не наділені повноваженнями розглядати і вирішувати справи по суті. Як діяти в подібних випадках? Доречно також вказати на не досить вдале, на наш погляд, нормативне положення за ч. 2 ст. 222 КУпАП, де визначено, що від імені органів Національної поліції розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право працівники органів і підрозділів Нацполіції, які мають спеціальні звання, відповідно до покладених на них повноважень. По-перше, спеціальні звання в Нацполіції мають всі атестовані працівники, а по-друге, де, ким і яким нормативно-правовим актом визначені покладені на окремих працівників повноваження щодо розгляду справ і накладення на винних стягнень? Очевидно, що подібні не зовсім чіткі законодавчі визначення не сприяють належній реалізації права особи на захист своїх прав в даному провадженні.

Звичайне провадження здійснюється при розгляді більшості справ про адміністративні правопорушення. Воно досить детально регламентовано в чинному законодавстві. Таке провадження передбачає вчинення самих різноманітних процесуальних дій при розгляді і вирішенні адміністративних справ, які об'єднуються у відповідні процесуальні стадії. Безперечно, належний правовий захист від порушень прав, свобод та інтересів людини важливий на всіх вказаних стадіях такого провадження. Зокрема, такі порушення можливі на стадії порушення справи про адміністративне правопорушення. Найбільша вірогідність можливих проявів порушень прав особи на цій стадії стосується дій,

пов'язаних із застосуванням заходів забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення (глава 20 КУпАП) та попередньою кваліфікацією протиправного діяння. Особливо це стосується таких заходів забезпечення, як доставлення порушника, адміністративного затримання особи, речей, транспортних засобів, особистого огляду та огляду (ст.ст. 259-264).

Узагальнюючи можна сказати, що сьогодні провідною ідеєю реформування всіх державно-правових інститутів як публічного, так і приватного права постає фундаментальна переоцінка співвідношення ролі та значення людини у її відносинах з державою та її владними структурами. Відповідно, головними в таких відносинах повинні бути не інтереси держави, а людини, належне забезпечення законних прав, свобод та інтересів особи. Хотілось би сподіватися, що ці принципові положення знайдуть своє належне відображення в новому Кодексі України про адміністративні проступки.

Література

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073-Х // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122.
2. Адміністративно-процесуальне право України: підруч. / О.В. Кузьменко, Т.О. Гуржій. – К.: Атіка, 2008. – 420 с.

УДК 342.942(043.2)

Дорошенко Т.А., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Гончарук С.Т., к.ю.н., професор

АДМІНІСТРАТИВНО- ПРАВОВІ ЗАХОДИ У БОРОТЬБІ З КОРУПЦІЄЮ

Дана робота буде присвячена питанню боротьби з корупцією, а саме - адміністративно-правовим заходам щодо цього явища. Актуальність даної теми зумовлена наявністю глобальної проблеми корупції в нашій державі, яка створює серйозну загрозу формуванню України як демократичної, незалежної, економічно стабільної країни.

Перед тим як розглядати адміністративно-правові заходи у боротьбі з корупцією, потрібно звернути увагу на термінологічний аспект поняття «корупція». На жаль, на сьогодні, науковці не дійшли однієї точки зору щодо визначення цього терміну. Деякі вчені розглядають корупцію щонайменше у чотирьох значеннях: загально-соціальному, політично-економічному, кримінологічному та кримінально-правовому. Стаття 1 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. дає